

Prezydent
Miasta Mysłowice

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Katowicach

W odpowiedzi na pismo z dnia 15 lutego 2023 r., w związku z kontrolą S/23/001 „Usunięcie odpadów niebezpiecznych zdeponowanych przy ul. Brzezińskiej” przeprowadzaną w Urzędzie w Mysłowicach, poniżej przedstawiam odpowiedzi na poszczególne pytania oraz przedkładam dokumenty, które są w posiadaniu Urzędu.

Ad.1. Zasady postępowania w przypadku ujawnienia zdeponowania odpadów w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym w Urzędzie Miasta Mysłowice są zgodne z zapisami ustawy o odpadach (UoO), Prawa Ochrony Środowiska (POŚ) oraz Kodeksu Postępowania Administracyjnego (KPA).

Gdy odpady znajdują się na działce będącej własnością osoby fizycznej lub Gminy, przeprowadzane są oględziny w terenie. Jeżeli, zachodzi podejrzenie nielegalnego magazynowania odpadów, przez przedsiębiorcę, w pierwszej kolejności przeprowadzana jest kontrola na podstawie ustawy POŚ oraz ustawy Prawo Przedsiębiorców. Dalsze czynności wykonywane są na podstawie UoO oraz KPA.

W przypadku, gdy zgromadzone materiały mogą zawierać substancje niebezpieczne lub zagrażać w jakikolwiek sposób środowisku niezwłocznie powiadamiany jest również Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach.

Brak jest podstaw prawnych do wprowadzenia w Urzędzie Miasta Mysłowice dodatkowych procedur w powyższym zakresie ustalonych w formie pisemnej, które byłyby ujęte w odrębnych dokumentach i stanowiłyby powielenia przepisów prawa.

W celu zminimalizowania ryzyka nielegalnego magazynowaniem odpadów, w tym również odpadów niebezpiecznych na nieruchomościach, podjąłem decyzję o zintensyfikowaniu działań kontrolnych przedsiębiorców jak również powołałem pełnomocnika Prezydenta ds. Bezpieczeństwa Ekologicznego.

Ad.2. Kopie regulaminów Urzędu Miasta Mysłowice w latach 2018-2022 przedłożone zostały 17 lutego br.

Ad.3. W 2018 roku podczas kadencji poprzedniego Prezydenta Edwarda Lasoka w Wydziale Ochrony Środowiska pracownikiem odpowiedzialnym zarówno za wydawanie zezwoleń w zakresie gospodarki odpadami jak i prowadzeniem postępowań na podstawie art. 26 UoO był Pan Michał Pietrucha – podinspektor. Pan Michał Pietrucha nie posiadał wykształcenia kierunkowego w zakresie ochrony środowiska. W 2019 roku podjąłem decyzję o powierzeniu prowadzenia sprawy związanej

z magazynowaniem odpadów na terenie przy ul. Brzezińskiej 50 Pani Sonii Olszewskiej, która jest absolwentką Uniwersytetu Śląskiego na kierunku Ochrona Środowiska i która ukończyła m.in. studia podyplomowe w zakresie gospodarki odpadami na Politechnice Śląskiej w Gliwicach.

Ad.4. Dokumentacja związana z wydaniem zezwolenia na zbieranie odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne na terenie przy ul. Brzezińskiej 50 w Mysłowicach dla spółki Mundo Trade została zabezpieczona przez Prokuraturę Rejonową Częstochowa Północ. Postępowanie w sprawie wydania tego zezwolenia prowadził Pan Michał Pietrucha, pod nadzorem ówczesnego kierownika zespołu Ochrony Środowiska i Eksploatacji Górniczej Pana Tadeusza Nowaka oraz Naczelnika Wydziału Andrzeja Holeckiego. Pan Michał Pietrucha, Tadeusz Nowak oraz Andrzej Holecki nie są już pracownikami Urzędu Miasta Mysłowice.

Ad.5. Wspomniane już zezwolenie spółki Mundo Trade Sp. z o. o. na zbieranie wszystkich odpadów ujętych w katalogu odpadów wydane zostało w maju 2018 r. Już w czerwcu do Urzędu Miasta wpłynęły pierwsze interwencje co do sposobu magazynowania odpadów. Kontrole na podstawie art. 379 ustawy POŚ w 2018 roku przeprowadzane były przez Panią Sonię Olszewską ówczesnego inspektora w Wydziale Ochrony Środowiska przy uczestnictwie i bezpośrednim nadzorze Pana Andrzeja Holeckiego, który pełnił wówczas funkcje naczelnika wydziału. Wraz z naczelnikiem decyzje co do dalszych czynności podejmował kierownik zespołu Pan Tadeusz Nowak.

Kontrole prowadzono przede wszystkim pod kątem zgodności prowadzonej działalności z zapisami uzyskanego zezwolenia na zbieranie odpadów oraz przepisów ochrony środowiska. Kontrole wykazały liczne uchybienia i nieprawidłowości. Przedsiębiorca nie prowadził prawidłowej ewidencji odpadów, co było wskazane jako jedna z nieprawidłowości. Uruchomienie systemu Bazy Danych o Odpadach wprowadzono dopiero pod koniec 2019 roku, kiedy to Mundo Trade Sp. z o. o. nie prowadziła już działalności na przedmiotowym terenie.

Już podczas pierwszej kontroli w czerwcu 2018 roku o nieprawidłowościach w prowadzeniu gospodarki odpadami przez Mundo Trade Sp. z o. o., powiadomiono Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, Komendę Miejską Policji w Mysłowicach oraz Państwową Straż Pożarną. Pracownicy WIOŚ jak również funkcjonariusze PPSP przeprowadzali kontrole spółki i prowadzili stosowne postępowania.

Jako Prezydent miasta, o całej sytuacji na bieżąco informowałem Wojewodę Śląskiego. Zwracałem się o pomoc w rozwiązaniu problemu do Ministra Klimatu, Ministra Środowiska oraz Wiceministra Sprawiedliwości. W rezultacie, 29 czerwca 2020 r. Wiceminister Sprawiedliwości oraz Wiceminister Klimatu osobiście, udali się na miejsce zgromadzonych odpadów niebezpiecznych i zadeklarowali pomoc w uzyskaniu środków finansowych na realizację zadania.

Ad.6. 6 września 2019 r. tj. w dniu wejścia zmiany przepisów UoO wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie usunięcia i gospodarowania odpadów zmagazynowanych przez spółkę Mundo Trade Sp. z o. o., ze względu na zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz środowiska. Jeszcze przed wejściem przepisu art. 26a UoO, w 2018 roku na zlecenie Prokuratury sporządzona została opinia biegłego, w której to stwierdzono, że zgromadzone na terenie przy ul. Brzezińskiej odpady zawierają substancje niebezpieczne.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Katowicach, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach, Komendant Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Mysłowicach, wyrazili opinie, że spełnione są przesłanki konieczności niezwłocznego usunięcia odpadów z przedmiotowego terenu.

28 października 2019 r. wydano decyzję, na podstawie art. 26a UoO o konieczności usunięcia i gospodarowania odpadów zmagazynowanych przez spółkę Mundo Trade Sp. z o. o., ze względu na zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz środowiska.

22 listopada 2019 r. zwrócono się z wnioskiem, do Narodowego funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, pn. "Usunięcie i gospodarowanie odpadami, w tym odpadami niebezpiecznym i zmagazynowanymi w Mysłowicach przy ul. Brzezińskiej 50", o dotacje w ramach programu priorytetowego nr 2.9 "Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi Usuwanie porzuconych odpadów". Koszty usunięcia odpadów przekraczały możliwości finansowe Miasta dlatego konieczne było uzyskanie dofinansowania. Z uwagi na brak odpowiedzi co do otrzymania dotacji, 10 czerwca 2020 r. wszczęto postępowanie w sprawie zmiany decyzji znak OS.6236.1.2019.SO z dnia 28 października 2019 r., poprzez przedłużenie terminu jej realizacji. Podczas trwania tej procedury w lipcu 2020 roku uzyskano pozytywną weryfikację wniosku NFOŚiGW. 9 sierpnia 2020 r. zmieniono decyzję z dnia 28 października 2019 r. poprzez zmianę terminu zakończenia działań z: 31 października 2020 r. na: 30 listopada 2021 r.

W sierpniu podpisano umowę z doradcą prawnym projektu. Doradztwo obejmowało wszystkie aspekty prawne procesu usunięcia odpadów w tym: wyłonienie wykonawcy w trybie Prawa zamówień publicznych, nadzór prawny nad realizacją przedsięwzięcia, bieżące konsultacje, zastępstwo prawne i procesowe.

14 września br. rozpoczęto postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie dialogu konkurencyjnego pod nazwą: „Usunięcie i gospodarowanie odpadami, w tym odpadami niebezpiecznymi w Mysłowicach”. 26 kwietnia podpisano umowę z wykonawcą, a w październiku 2021 r. zakończono realizację zadania polegającego na usunięciu i zagospodarowaniu odpadów z terenu przy ul. Brzezińskiej w Mysłowicach, w ramach umowy zawartej pomiędzy Gminą Miasto Mysłowice a konsorcjum w składzie Hydrogeotechnika Sp. z o. o. i GEOCOMA Sp. z o. o., Sp. k.

Podczas całej realizacji zadania współpracowano z Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska w Katowicach, do którego zwrócono się o pomoc w kontroli podwykonawców umowy, jak również przeprowadzano wspólne działania mające na celu weryfikację prac prowadzonych bezpośrednio na terenie, gdzie znajdowały się odpady.

Zgodnie z warunkami umowy wykonawca zobowiązany był do przedkładania dokumentów z każdej czynności ważenia i dostarczenia ich za każdy tydzień wykonywania zadania. Jednakże by umożliwić sprawniejszą weryfikację masy i rodzaju wywożonych odpadów - każdego dnia przekazywano do Urzędu zarówno wygenerowane w systemie Karty Przekazania Odpadów jak i dokumenty z ważenia poszczególnych partii odpadów. Pozwalało to porównać dane z cotygodniowych zestawieniami sporządzanymi przez Wykonawcę. Aby dodatkowo ułatwić proces kontrolny, z każdej czynności ważenia sporządzana była dokumentacja fotograficzna. Wykonawca sporządzał również dokumentację filmową.

Proces weryfikacji ułatwia obowiązek korzystania przez podmioty gospodarujące odpadami z Bazy Danych o Odpadach (BDO). Od stycznia 2021 roku karta przekazania odpadów (KPO) wystawiana może być tylko za pośrednictwem indywidualnego konta w BDO. Karta taka zawiera określony numer, datę oraz godzinę, dokładne dane posiadacza odpadów, transportującego oraz odbiorcy odpadów. Ponadto w przypadku odpadów niebezpiecznych również nr rejestracyjny środka transportu. Wszystko to ułatwiało kontrolę i nadzór nad prowadzonymi działaniami związanymi z usunięciem i zagospodarowaniem odpadów.

Podczas codziennych, niezapowiedzianych, kontroli ze strony Urzędu Miasta nadzorowany był zarówno proces ważenia jak i ładowania odpadów na pojazdy. Dzięki kamerom zamontowanym podczas wcześniejszych prac związanych z zabezpieczeniem terenu, możliwy był całodobowy dostęp do monitoringu obejmującego teren, na którym zmagazynowane były odpady.

Wykonawca otrzymywał wynagrodzenie wyłącznie za część odpadów, które zostały zagospodarowane, na podstawie przedkładanych raportów częściowych. Warunkiem wypłaty ostatniej transzy wynagrodzenia było także przedłożenie raportu końcowego zawierającego informację o całej realizacji zadania.

W trakcie realizacji umowy z działki o nr geod.: 2171/78 w Mysłowicach przy ul. Brzezińskiej 50 w 402 transportach wywieziono łącznie 8194,8790 Mg odpadów w tym:

- 4344,7430 Mg odpadów o kodzie 16 03 05* - Organiczne odpady zawierające substancje niebezpieczne ,
- 1622,3880 Mg odpadów o kodzie 16 81 01* - Odpady wykazujące właściwości niebezpieczne
- 771,3440 Mg odpadów o kodzie 16 10 01* - Uwodnione odpady ciekłe zawierające substancje niebezpieczne,
- 986,0580 Mg odpadów o kodzie 11 01 13* - Odpady z odtłuszczenia zawierające substancje niebezpieczne,
- 466,3860 Mg odpadów o kodzie 08 01 11* - Odpady farb i lakierów zawierających rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne
- 3,9600 Mg odpadów o kodzie 15 01 10*- Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone.

Ostatecznie zagospodarowano 8008,0080 Mg.

Odzyskowi podano 1966,7320 Mg odpadów niebezpiecznych, w tym:

- 813,7320 Mg odpadów o kodzie 16 10 01*
- 266,8620 Mg odpadów o kodzie 16 10 01*
- 388,9160 Mg odpadów o kodzie 16 81 01*
- 136,1740 Mg odpadów 11 01 13*

Unieszkodliwiono łącznie 6041,2760 Mg odpadów niebezpiecznych w tym:

- 3260,0000 Mg odpadów o kodzie 16 03 05*,
- 260,5800 Mg odpadów o kodzie 16 10 01*
- 1233,9000 Mg odpadów o kodzie 16 81 01*
- 432,8160 Mg odpadów 08 01 11*
- 849,8840 Mg odpadów 11 03 13*
- 3,9600 Mg odpadów o kodzie 15 01 10*

Wykonawca przedłożył dokumenty potwierdzające ostateczne zagospodarowanie odpadów niebezpiecznych w procesach unieszkodliwienia i procesach odzysku w ilości 8008,0080 Mg, Większa ilość odpadów ostatecznie zagospodarowanych wynikała z faktu, że odpady, które zostały przetransportowane do Bazy Tecznocno – Magazynowej w Rzędowie, były następnie transportowane do podwykonawców i tym samym musiały być dodatkowo zabezpieczone (masa dodatkowych opakowań). Odpady przekazane do Stena Recycling Sp. z o.o., Oddział Siemianowice Śląskie, 3,9600 Mg odpadów o kodzie 15 01 10*- to palety, które uległy rozpadowi w trakcie przygotowywania odpadów do wywozu. Należy podkreślić, że nadwyżka ilości ostatecznie zagospodarowanych odpadów nie została uwzględniona w dokumentach stanowiących podstawę do Fakturowania. Ponadto Wykonawca dwukrotnie przedłożył wnioski o płatność, w których wskazywał, że część odpadów poddano odzyskowi w procesie R2 w instalacji CRAFT Chemical Group Sp. z o. o. Jednakże na podstawie informacji uzyskanych z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach, z uwagi na wątpliwości co do rzetelności przedmiotowej spółki odmówiono zatwierdzenia tych wniosków, oraz wezwano do zaprzestania przekazywania odpadów z terenu przy ul. Brzezińskiej 50 w Mysłowicach do przedmiotowej spółki. Wykonawca przekazał do spółki CRAFT Chemical Group łącznie 367,2600 Mg odpadów. Po odmowie zatwierdzenia wniosków o płatność odebrano od spółki 176,8880 Mg z nich, poddając je zagospodarowaniu w innych instalacjach. Z uwagi na fakt, że nie wszystkie odpady, które trafiły do Spółki odebrano, Wykonawca zwiększył ilość usuniętych odpadów w celu realizacji zadania i podjął działania wyjaśniające, w kwestii faktycznego zagospodarowania odpadów przez CRAFT Chemical Group.

Z terenu przy ul. Brzezińskiej nie usunięto wówczas wszystkich odpadów z uwagi, na to, że ich masa przekroczyła 8 tys. Mg, która była przewidziana w umowie zawartej pomiędzy Gminą a Wykonawcą. Na podstawie szacunków przeprowadzonych przez funkcjonariusza Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Mysłowicach oraz pracowników Wydziału Ochrony Środowiska na przedmiotowym terenie pozostało ok. 440 ton niezagospodarowanych odpadów niebezpiecznych. Pojemniki tj. mauzery/beczki, w których znajdują się pozostałe odpady zostały wstępnie zabezpieczone i ułożone na utwardzonej części działki.

W dniu 30 listopada 2021 r., po uzyskaniu stosownych uzgodnień i opinii (z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach, Państwowego Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego w Katowicach, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Państwowej Straży Pożarnej) ponownie zmieniono decyzję znak OS.6236.1.2019.SO o konieczność niezwłocznego usunięcia i zagospodarowania odpadów zmagazynowanych przy ul. Brzezińskiej w Mysłowicach

zmienioną decyzją znak OS.6236.15.2020.SO poprzez przedłużenie terminu realizacji decyzji z 30 listopada 2021 r. na 15 lipca 2022 r.

15 marca 2022 r. wszczęto procedurę o udzielnie zamówienia publicznego. Z uwagi na mniejszą ilość odpadów, łatwiejszy szacunek ich ilości jak również posiadane dane dot. kodów odpadów usuniętych w „pierwszej części” zadania zdecydowano o postępowaniu w trybie przetargu nieograniczonego. 30 czerwca ubiegłego roku zakończono realizację zadania i usunięto z działki w Mysłowicach pozostałe odpady.

Sarpi Dąbrowa Górnicza Sp. z o. o. usunęła i zagospodarowała w procesie D10 łącznie 426,760 Mg odpadów:

- 85,160 Mg o kodzie Odpady farb i lakierów zawierających rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne
- 341,600 Mg o kodzie Odpady wykazujące właściwości niebezpieczne.

Również podczas realizacji tego zadania, tak jak poprzednio, prowadzone były kontrole w terenie oraz weryfikowano przedkładane dokumenty przez Wykonawcę.

Ad.7. Na zadanie pn. "Usunięcie i gospodarowanie odpadami, w tym odpadami niebezpiecznymi zmagazynowanymi w Mysłowicach przy ul. Brzezińskiej 50" Gmina Miasto Mysłowice pozyskała:

- środki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) w wysokości 48.600.296,76 zł;
- środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach (dotacja) w wysokości 14.094.000,00 zł;
- środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach (pożyczka) w wysokości 20.492.000,00zł.

Zawarte umowy o dofinansowanie zostały rozliczone.

W załączeniu przekazuję dokumentację tj. protokoły z przeprowadzonych kontroli, akta postępowania w sprawie cofnięcia zezwolenia na zbieranie odpadów dla Mundo Trade Sp. z o. o. oraz akta postępowanie w sprawie wydania decyzji z art. 26 UoO, którą posiadamy, podkreślam jednak, że nie mogę zapewnić o jej kompletności, z uwagi na zabezpieczenie części dokumentów związanych ze sprawą zdeponowania odpadów na terenie przy ul. Brzezińskiej przez inne organy.

**PREZYDENT MIASTA
MYŚLOWICE**

Dariusz WOJCIWICZ